

»Pestrno«, ki pa so jo nepričakovane težkoče še zadržale. Za koledar je Bevk-Čemažar prevzel iz Zoščenka »Kako je pel siavec?« in se spomnil umrlega vipavskega slavčka »Frana Žgurja«.

Damir Feigel je za svojo šestdesetletnico napisal fantastično in obenem realistično povest »Supervitalin« o iznajdbi oživljajočega sredstva, ki ga dr. Jereb vbrizgne samomorilcu Stanetu Lešniku. Mrtvec se vrne v življenje in se kmalu ponaša s preveliko podjetnostjo in prehudimi uspehi, zlasti v ženskem svetu; zato Jereb svoje sredstvo umakne, da ga ublaži in uravnovesi. Te domislice so lagoten okvir, da nam pisatelj razkaže večje število vedrih zastopnikov današnje meščanske in podeželske družbe. V daljšem uvodu je očrtana Feiglova dolgoletna slovsvena delavnost. Kot Leopold Koder je zastopan z »Nenavadnimi zbirkami« v Koledarju, ki ga je tudi letos pestro sestavil in spretno uredil.

Ostali dve knjigi, Andreja Budala »Osemnajst velikih« (osemnajst orisov naših največjih slovstvenikov od Trubarja do Župančiča) in Jakoba Trnovca (Ceja) »Zarki in življenje« (razborita, zelo zanimiva razprava o današnjih svetovnih in življenjskih ugankah), sta poljudno znanstvenega značaja. Dodan je zveščič »Dvajset let« (1919—1939) s pregledom publikacij Goriške Matice in kratkim spominom njene dvajsetletnice.

A. Budal

KNJIGE GORIŠKE MOHORJEVE DRUŽBE ZA L. 1940. Za leposlovje je po več ko petdesetih letih poskrbel Janko Kersnik s »Testamentom« iz leta 1887., ki je tu ponatisnjen. Vsekakor je ta ponatis bolj posrečen kakor lanski (»Dora« Pavline Pajkove). Slike, ki jih je izdelal akad. slikar Tone Kralj, dvigajo ceno knjigi. Šest jih je in vse so take, da se skladajo s Kersnikovim realizmom. Tu ni več pretiranega stiliziranja s pohabljenimi udi in zvitimi vratovi kakor pred desetimi in petnajstimi leti; moč izraza pa zato prav nič ne peša. Dodana je črtica »Kmetška smrt« in beležka o Kersniku.

Ostalo letošnje leposlovje je raztreseno po Koledarju. V črtici »Peli so jo mam'ca moja« pripoveduje Lea Fatur o gospe z Ljubgojne, ki najde izgubljeno hčerko za morjem in jo spozna po domači pesmi. Prav živahna je zgodbica Antona Komarja »Ne cvili več« o Jožku Trohi in prebrisanem Ižancu. Marsikaj je prevedenega. Prvemu uredniku družbenih knjig je posvečen članek »Mons. Venceslav Bele«. Precej zgodovinskih drobtin sta nabrala R. Bednařik in Franc Rupnik, narodopisnih in drugih dr. Ivan Tuil i. dr. Koledarski del krasijo lepe domače slike nad meseci, ki jih je izdelala prof. Ksenija Prunkova.

V posebni knjigi »Napoleon« opisuje Matija Novak v lahko umljivi, poljudni obliki vojaške in cesarske usode velikega Korsičana. Neštevilne prezanimive podrobnosti dvigajo napetost pripovedovanja kakor v romanu. Danes, ko nam svet strahuje več manjših Napoleonov, je tako branje tudi za širše sloje zelo privlačno. — »Blagovest« I. del je verska knjižica izpod peresa pokojnega mons. dr. J. Ličana, ki jo je dopolnil Alfonz Berbuč. — Tuja mladinska stvarca je vesela zgodba s slikami »Poredni Bobi«, ki jo je spisal G. T. Rotman.

V celoti je ta književni dar zadosti bogat in zadosti naš, urezan po meri občinstva, ki mu je namenjen.

A. Budal

ALEKSEJ TOLSTOJ: ZLATI KLJUČEK ali Buratinove dogodivščine. Prev. vedel Edvard Kokolj. Založba Modra ptica v Ljubljani. 1939. — So doživetja otroških let, ki dadó človeku okusiti tako neskaljeno poezijo, kakor mu je pozneje ni dano najti nikoli več. Leta, ko je človek še znal verovati, da je življenje